

„Elementarz odkrywców”, klasa 2

Na szaro zaznaczono przewidywane efekty przypisane treściom wykraczającym ponad podstawę programową

Edukacja	Treści nauczania – „Elementarz odkrywców”, klasa 2	Przewidywane efekty edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
polonistyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowania adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe – wypowiada się na temat ilustracji – opowiada treść historyjek obrazkowych – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji – nadaje znaczenie i tytuł obrazom – składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażając empatię i szacunek do rozmówcy – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno – nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia – wykonuje eksperymenty językowe – uczestniczy w zabawie teatralnej – ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego – rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie

	3.Osiągnięcia w zakresie czytania:	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy - porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych - uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej - czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych - czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów - czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań - czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane - czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytcie - wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich - ustala kolejność zdarzeń - wskazuje cechy i ocenia bohaterów - uzasadnia ocenę bohaterów - określa nastrój w przeczytanym utworze - wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie - wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela - wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia - odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych - komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji - wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) - czyta książki wskazane przez nauczyciela - czyta książki samodzielnie wybrane
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma - rozmieszcza poprawnie tekst ciągly na stronie zeszytu - pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągly - przepisuje wyrazy i proste, krótkie zdania - przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć - pisze poprawnie z pamięci wyrazy i krótkie, proste zdania - pisze ze słuchu wyrazy i krótkie, proste zdania - stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wylczaniu - zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne - porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery - pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły utworów i książek - pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch” - pisze poprawnie wyrazy z utratą dźwięczności, których pisownię wyjaśnia zapis innych form tych wyrazów lub ich zapis w liczbie mnogiej - pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi przed samogłoską (wskazuje sylaby/cząstki wyrazowe ze spółgłoską miękką przed samogłoską) - wyszukuje w tekście wyrazy z określoną trudnością ortograficzną - zna zasadę pisowni wyrazów z „ó” wymiennym na „o”

		<ul style="list-style-type: none"> - zna zasadę pisowni „rz” wymiennego na „r” - zna zasadę pisowni wyrazów z końcówkami „-ów, -ówka” - zna zasadę pisowni wyrazów z „rz” po spółgłoskach - zna wyjątek w pisowni „sz” po spółgłoskach: pszczoła - zna zasadę pisowni „u” na końcu wyrazów - pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe: nad, pod, obok, w, za, przy, przed - pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat - pisze życzenia, zaproszenie, list, ogłoszenie - zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu - pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe - układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności - pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat - pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na swobodny temat - w wypowiedziach pisemnych stosuje bogate słownictwo - przekształca zdania oznajmujące na zdania pytające (bez terminów) - rozwija zdania oznajmujące - pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową - opis, życzenia, zaproszenie, list
	<p>5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski - różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski - posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: samogłoska, spółgłoska, dwuznak, spółgłoska miękka - rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające w wypowiedziach ustnych i pisemnych - przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone - rozróżnia rzeczowniki i czasowniki (wprowadzenie pojęć) - wskazuje najważniejsze wyrazy w zdaniach oznajmujących (podmiot i orzeczenie, bez terminów) - rozróżnia rzeczowniki i czasowniki oraz nazywa te części mowy - rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym i wyrazy pokrewne - gromadzi słownictwo wokół danego tematu - gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem - łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy) - zna wyrazy dźwiękonaśladowcze - tworzy rodzin wyrazów (wprowadzenie pojęcia) - używa wyrazów bliskoznacznych - zna wyrazy o różnym znaczeniu i takim samym brzmieniu (homonimy) np. zamek-budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może - tworzy rymy - tworzy wyrazy miłe i nieprzyjemne (kot, kotek, kocur, kocisko; pies, psina, psisko; ptak, ptaszek, ptaszysko itp.) - zna znaczenie porównań, np. chytry jak lis, pracowity jak mrówka, uparty jak osioł, brudny jak świnia, dumny jak paw - zna znaczenie przenośne niektórych stałych związków frazeologicznych i przysłów - łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze - określa, który tekst jest zagadką, listem, życzeniami, zaproszeniem, ogłoszeniem, opisem

	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu w słowniku ortograficznym – korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów internetu – rozwija swoje zainteresowania – wykorzystuje nabyte umiejętności do eksploracji świata – wybiera charakterystyczne dla siebie strategie uczenia się
matematyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy – dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym – nazywa dni tygodnia i miesiące w roku – orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać
		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje obliczenia pieniężne, rozróżnia nominały na banknotach i monetach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej – zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr) – wie, że 1 zł to 100 gr – odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami – wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu – waży przedmioty – różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe – używa określenia kilogram – wykonuje łatwe obliczenia dotyczące jednostki kg – wie, że towar w sklepie jest pakowany według wag – odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, używa określenia „litr” – porównuje ilości płynów, przelewając je, wskazuje więcej, mniej, tyle samo – rozumie, co to jest dług – radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży – układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu – liczy pieniądze na zbiorach zastępczych – dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej – dzieli na dwie i cztery równe części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia – połowa – wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad – przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne
	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<ul style="list-style-type: none"> – sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia) – wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby (w przód i wstecz) po 1, 2, po 10 (zakres do 100) oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami – zapisuje liczby cyframi (zakres do 100) i setkami do 1000 – wyjaśnia znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jedności, dziesiątek i setek – rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym – liczy (w przód i wstecz) po jeden, po kilka, po dziesięć od zera lub wybranej liczby w zakresie 100 oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami – liczy setkami w zakresie 1000

		<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jednośc, dziesiątek, setek - rozpoznaje w skazuje liczby parzyste i nieparzyste - porównuje liczby, porównuje sumy i różnice stosuje znaki <, >, = - porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie - rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie postępowania się liczbami:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, poprawnie zapisuje działania - dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10 oraz wielokrotności 10 (w prostszych przykładach) w zakresie 100 i setki w zakresie 1000 - biegle mnoży i dzieli w zakresie 30 i przez 5 i 10 w zakresie 100 - zna iloczyny i ilorazy liczb w zakresie 50 - opracowuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia - posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań - wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi - korzysta intuicyjnie z własności działań - dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik - zna terminy: składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica - dodaje i odejmuje kilka liczb - oblicza sumy i różnice zapisane nietypowo (w trójkątach, piramidach, tabelkach, kwadratach magicznych) - wyznacza sumy i różnice w formie czynnościowej (w miarę indywidualnych możliwości bez ograniczania zakresu liczbowego) - ilustruje mnożenie i dzielenie - wykorzystuje liczby do wykonania pomiaru długości, boków figur geometrycznych, długości, szerokości, wysokości np. grzbietu książki oraz pomiaru pojemności, masy, używając określeń: cięższy, lżejszy, kilogram, dekagram, gram, metr, centymetr, kilometr, zapisuje wyniki pomiarów w postaci wyrażeń dwumianowanych (bez zamiany jednostek) - oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) - rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) - ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je - porównuje, dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000
	<p>4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści, - dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie - zapisuje rozwiązanie zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji - rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe - rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo - rozwiązuje zadania złożone nielańcuchowo, pomagając sobie rysunkiem, liczmanami itp. - umie rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe etapami/z dodatkowymi pytaniami/

		<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania typu logicznego - rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane - układa treść zadań do ilustracji i działania - zapisuje odpowiedź, układa pytanie do zadania - tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną - wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych
	5. W zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo - układa figury z patyczków - tworzy figury z gumy do skakania oraz na geoplanie - klasyfikuje figury według podanych cech - dostrzega i kontynuuje powtarzające się sekwencje - układa rytmy z przedmiotów, klocków i modeli figur - kreśli przy linijce odcinki o podanej długości i łamane - rysuje odręcznie prostokąty, (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową - rysuje figury geometryczne na sieci kwadratowej w powiększeniu i pomniejszeniu - mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych, szerokość i wysokość przedmiotów, posługuje się linijką - podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr - porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr - wie, że 100 cm to metr - stosuje w praktyce jednostkę długości: kilometr - rysuje odcinki o podanej długości, rysuje prostokąty (w tym kwadraty), trójkąty, - dokonuje prostych obliczeń dotyczących miar długości (bez zamiany jednostek) - dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu
	6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy - dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka - dzieli na dwie części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia połowa - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową - manipulacyjnie (przelewanie) porównuje ilości płynów, wskazuje więcej, mniej, tyle samo - używa określeń: litr, pół litra - dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych - odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym) - zna pojęcia: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta - wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut - oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans - odczytuje czas na zegarze w ramach czasowych zajęć szkolnych i obowiązków domowych - rozpoznaje minuty na zegarze - wie, że godzina to 60 minut - wie, że 24 godziny to doba

		<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera – waży przedmioty, używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram – różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe – umie wykonać łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek) – poznaje zależność $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$ – wie, że towar w sklepie pakowany jest między innymi według wagi – mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją – nazywa dni tygodnia i miesiące w roku – orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać – odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą – odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie w zakresie I-XII – wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych – wykonuje obliczenia pieniężne – zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr), wie, że $1 \text{ zł} = 100 \text{ gr}$ – zna wartość nabywczą pieniędzy – rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty – radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży – układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu – dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych – oblicza, wyznacza cenę na podstawie kosztów zakupu – wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad – przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne – wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
społeczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą, a także narodem – poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach – uczestniczy w szkolnych wydarzeniach i uroczystościach – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki – wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad – ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne – stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów – okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie – stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich - stara się dzielić z potrzebującymi - wie, że warto być odważnym zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi - przedstawia siebie i grupę, do której należy – swoją rodzinę, klasę - zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym - zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny - posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych - rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe - stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa - uczestniczy w wyborach do klasowego samorządu uczniowskiego - wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska - nazywa wybrane narodowości - jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny) - przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w swoim regionie oraz w Małopolsce (w okolicach Krakowa, Zakopanego) - wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu - współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych - jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różni się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów - wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę - wie, że ludzie mają różną sytuację materialną - wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny - w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym
	2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych - opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, powstaniem nazw wybranych miejscowości - zna pełną nazwę swojej ojczyzny - rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn Polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski) - opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych (w tym 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy - wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową - zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. - wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych - wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków)

		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich - opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, iż stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie - podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat - opowiada, w jaki sposób na przestrzeni wieków zmieniały się sposoby oświetlania i ogrzewania domów, porozumiewania się, ubierania, transportu - podaje przykłady dawnych zawodów i opisuje je (m.in. dorożkarz, garncarz, kowal, rymarz, bednarz) - potrafi podzielić wybrane obiekty na zabytkowe i współcześnie wybudowane na przykładzie Warszawy - opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje - przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku
<p>przyrodnicza</p>	<p>1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, typowe dla różnych krajobrazów Polski - rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, a także sadu, ogrodu i parku - wymienia przykłady spotykanych w nich gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia) - rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, w tym opisuje przyrodę terenów okołobiegunowych, wymienia przykłady zwierząt związanych z innymi kontynentami - rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane - wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju roślin, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu) - prowadzi proste hodowle roślin - przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi - potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku - wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce m.in. podaje przykłady drzew i krzewów owocowych, zbóż, ziół leczniczych, warzyw o jadalnych łodygach, korzeniach itd. - wymienia przykłady szkodników i sprzymierzeńców ogrodnika. - wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi. - zna podstawowe elementy budowy oraz funkcjonowania roślin (m.in. drzewa, krzewy, zielne) i zwierząt (zwłaszcza ssaków, ptaków i owadów) - przy pomocy nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania ćwiczenia - opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców) - opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku) - wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt

		<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela planuje, samodzielnie wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych - tworzy notatki z obserwacji - gromadzi i zabezpiecza zbiory przyrodnicze według wskazówek nauczyciela - podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego - chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.) - zna wybrane zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (spalanie śmieci, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów itd.) - wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody) - segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę - ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania - wyjaśnia słowo recykling, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów - projektuje zabawkę lub urządzenie wykonane przy użyciu odpadów
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców - ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka) - przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej - w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc - zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112 - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia - dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki - opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch – w tym na świeżym powietrzu, higiena – również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek) - ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa - zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom, potrafi wymienić niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie - zna podstawowe potrzeby fizjologiczne człowieka - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia swojego lub innej osoby - zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi - wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.) - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia - opisuje piramidę żywienia i uzasadnia położenie poszczególnych produktów - ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych - zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze - zna termin witaminy i wymienia przykłady produktów, w których znajduje się ich szczególnie dużo - podaje przykłady, w jaki sposób można przechowywać żywność (mrożenie, kiszenie itd.) - opowiada w jaki sposób można w domu przygotować dżem, jakie są etapy przygotowania chleba („od ziarenka do bochenka”) - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub sałatkę warzywną

		<ul style="list-style-type: none"> - ubiera się odpowiednio do stanu pogody - potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu i zanotować obserwacje w kalendarzu pogody - orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji - rozróżnia wybrane, podstawowe znaki drogowe - stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych - orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych - przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznanymi - wie jakie niebezpieczeństwa mogą zagrażać turystom w górach oraz na plaży - rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą - ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego takich jak np. huragan, burza, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar - określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach - zna niebezpieczeństwa grożące ze strony roślin (zatrucia) - wymienia przykłady pospolitych grzybów jadalnych i trujących - wie, że niektóre zwierzęta mogą być groźne dla człowieka (np. zwierzęta chore, chroniące swoje młode) - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej - sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych - rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka - wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka (w tym opisuje działanie katalogu elektronicznego w bibliotece)
	3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:	<ul style="list-style-type: none"> - określa położenie swojej miejscowości - podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto) - opisuje charakterystyczne elementy przyrody - opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania) - wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę wraz ze źródłem i ujściem, Odrę, oraz rzekę najbliższą miejscowości), wybrane miasta (swoją miejscowość, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę) - rozpoznaje i opisuje typowe krajobrazy Polski (krajobraz nizinny, nadmorski, górski; oraz miejski, przemysłowy, rolniczy) - wymienia i opisuje wybrane bogactwa naturalne Polski (sól, węgiel) - zna nazwy głównych kierunków geograficznych - przy pomocy dorosłego odszukuje na mapie wybrane miejsce (np. cel wakacji) - wymienia nazwę stolicy Polski, opisuje wygląd herbu

		<ul style="list-style-type: none"> - opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy, a także Krakowa i Zakopanego - wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju - przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których ona słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopalni w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych - wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej - wskazuje na mapie kilka innych państw należących do niej - rozpoznaje flagę Unii Europejskiej - wymienia stany skupienia wody, nazywa procesy przejścia między nimi (parowanie, skraplanie, topnienie, zamarzanie) - rozpoznaje podstawowe rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron) - opisuje wędrówkę wody w przyrodzie - opisuje podstawowe cechy światła słonecznego i określa sposób jego obserwacji (odbicie np. w wodzie, cień, rozszczepienie – tęcza) - zna kolejność pór roku - ma świadomość, iż pory roku i doby zależą od położenia Ziemi względem Słońca - potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne) - przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym - podaje przykłady innych ciał niebieskich (planety, gwiazdy, Księżyc)
plastyczna	1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, podobieństwa, różnice, cechy charakterystyczne części składowych - wyróżnia wielkości i proporcje, położenie i oddalenie pojedynczych obiektów i elementów złożonych, różnice w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt - wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę - wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy, cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się
	2. Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej:	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie - posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura - wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne - rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem - maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli - wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp. - wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.) - modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żółędzie, patyki, kora, papier, bibuła, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.) - odbija, powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego z ziemniaka, gumy, korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych - wykonuje prace, modele, rekwizyty (lalka, pacynka itp.), impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej

		<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, jako formy niespodzianki (np. prezent, zaproszenie) - przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, przedstawia obiekty indywidualne i sceny złożone, kolejne etapy zdarzeń - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką - przedstawia sceny, sytuacje, zjawiska, przedmioty, odnosząc je do warunków dotyczących kształtu, wielkości, proporcji, relacji w przestrzeni, barw, faktury waloru czy kompozycji rytmicznej, symetrycznej, zamkniętej, otwartej - przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd. - tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory - tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka - wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania uczuć - umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki
	3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę - nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, architekturę, grafikę komputerową - wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów - rozpoznaje wybrane dzieła malarskie - rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret - nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swojego pochodzenia lub innych - odróżnia techniki malarskie od graficznych - wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych
techniczna	1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera odpowiednie materiały i narzędzia - posługuje się materiałami i narzędziami zgodnie z podanymi zasadami - umie stosować poznane narzędzia i materiały - organizuje pracę i planuje kolejne czynności - utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy - utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) - sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku - dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy - wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa - przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie - planuje i realizuje własne projekty/prace - zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac - wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga indywidualnej i współpracy zespołowej - ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencją, gospodarność, oszczędność, umiarkowanie w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń

		<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie - zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych
	2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną - umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi - określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych - wie, że wartość użytkowa urządzenia ma ważne znaczenie w czasie podejmowania decyzji o nabywaniu i stosowaniu - wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku (meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego) - rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń - podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy), transportowych (samochody, statki, samoloty), informatycznych (komputer, telefon komórkowy) - wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe i in.) - zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, elektryczna szczotka do zębów) - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązania lub zszywania zszywkami, sklejanie taśmą itp. - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinania spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane - stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych - wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania
informatyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:	<ul style="list-style-type: none"> - układa w logicznym porządku obrazki, sekwencje elementów - rozwiązuje zadania i łamigłówki logiczne - odczytuje i układa w logicznym porządku tekstowe instrukcje np. przepisy kulinarne, instrukcje do gier - określa cechy wspólne dla różnych typów zachowań np. ruchu - tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem
	2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy proste animacje w oparciu o zmiany kostiumów w programie Scratch - tworzy ciągi poleceń służące do narysowania określonego kształtu, zawierające proste iteracje (np. kwadrat, prostokąt) - tworzy sekwencje poleceń sterujące ruchem obiektu na ekranie - zaznacza, kopiuje i wkleja elementy obrazu w edytorze grafiki i edytorze tekstu - tworzy nowe barwy korzystając z edytora kolorów w edytorze grafiki - łączy obrazy z edytora grafiki z tekstem w edytorze tekstu - rozwija umiejętność pisania na klawiaturze - tworzy proste dokumenty tekstowe w edytorze - zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu - stosuje proste formatowanie tekstu - korzysta ze wskazanych stron internetowych – np. scratch.mit.edu, code.org

	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:	<ul style="list-style-type: none"> – uruchamia i wyłącza aplikacje komputerowe – tworzy foldery w sieci, poprawnie je nazywa i zapisuje w nich efekty swojej pracy – uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony – drukuje wykonane przez siebie prace – kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem
	4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi uczniami tworząc proste programy w programie Scratch
	5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w pracowni komputerowej oraz w domu – wie, że praca długotrwała przy komputerze męczy wzrok, może powodować bóle głowy, a bardzo rozciągnięta w czasie różne schorzenia, w tym skrzywienie kręgosłupa
muzyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie – rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie jej nastroju, tempa i innych elementów – dostrzega różnice charakteru słuchanej muzyki – odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, tempo, dynamikę) – rozpoznaje brzmienie trąbki, skrzypiec, kontrabasu – rozpoznaje i nazywa różne źródła dźwięku – uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią – kulturalnie zachowuje się na koncercie – przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego
	2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew:	<ul style="list-style-type: none"> – powtarza proste melodie i zestawy głosek i sylab – naśladuje odgłosy zwierząt – śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru – wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne
	3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża nastrój i charakter muzyki, pływając i tańcząc – reaguje na zmianę tempa i dynamiki – wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów – realizuje proste tematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała – stosuje gesty dźwiękotwórcze) – zna i tańczy kroki, figury polki i trojaka
	4. Gra na instrumentach muzycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych – gra proste melodie i akompaniamenty na dzwonkach i na flecie – wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów – improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad
	5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że muzykę można zapisać i odczytać – rozpoznaje i nazywa niektóre znaki notacji muzycznej (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy)

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, że muzykę można zapisać i odtworzyć za pomocą takich urządzeń jak: magnetofon, dyktafon, komputer - zapisuje dźwięki za pomocą układu klocek rytmicznych
wychowanie fizyczne	1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny i zdrowia:	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje w czystości ręce i całe ciało - przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu - wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków - wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia - przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrowki itp. - ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń – uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej - akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu - wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości
	2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty - wykonuje skłony, skrętoskłony - pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne - biega z wysokim unoszeniem kolan - biega w połączeniu ze skokiem - biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki - biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego - biega w różnym tempie - realizuje marszobieg - wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego - wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu - rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu - rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą - toczy i kołuje piłkę - rzuca małymi przyborami na odległość i do celu - skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała - skacze w dal dowolnym sposobem - skacze przez skakankę - podnosi i przenosi przybory - wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoski z zeskoki, skoki zajęcze - wykonuje skłony, skrętoskłony - wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie - wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej

		<ul style="list-style-type: none"> - wspina się, np. na drabinkach - mociuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich - wykonuje próbę siły mięśni brzucha - wykonuje próbę giętkości dolnego odcinka kręgosłupa - współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych - samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno – sportowych:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych - reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych) - respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego - organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez - zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy - respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju - radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej - gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu - respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych - respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa - uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini-koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna - potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd. - układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy - układa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, np. wyścig olbrzymów – czworakowanie w dużych butach, wyścig klaunów – wędrownka pary uczniów połączonych szarfą itp. - ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu - jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, łyżwach